

10. Fra exam. polyt. Chr. Termansen af Veier Mølle om en Understøttelse til Udgivelse af Stjernerfort. (Indbragt den 12te December 1881 af Folkethingsmanden for Veile Amts 3die Valgkreds, Th. Nielsen.)

I forrige Samling fremkom der fra Andrageren et lignende Andragende (se Tillæg B. Sp. 841—842), der paa Finansudvalgets Forslag blev henvist til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Da Ministeren imidlertid ikke har taget ham i Betragtning (se foran Skrivelsen af 28de November f. A. Post a. S. 3), fornyer han sit Andragende til Rigsdagen i Haab om, at han maatte denne Gang vil blive taget i Betragtning.

Udvalget forventer, at Ministeren vil tage Henyn til Andrageren ved Uddelingen af de literære Understøttelser, og foreslaar Andragendet henvist til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

11. Fra forhenværende Laffeldækker hos Hds. Rgl. Høihed Arveprindsesse Caroline Anders Pedersen om en Understøttelse. (Indbragt den 13de December 1881 af Folkethingsmanden for Kjøbenhavns 7de Valgkreds, C. Hage.)

Efter hvad der anføres i Andragendet, har Andrageren, som er over 80 Aar gammel og i 47 Aar har været i den afdøde Arveprindsesses Tjeneste, en aarlig Pension paa 666 Kr. 67 Ø. Da han selv er affældig, og hans Kustru gammel og svag, kunne de ikke ved Arbejde fortjene Noget, og da han ikke i disse dyre Tider, selv med den største Økonomi, ved Hjælp af Pensionen kan tilvejebringe de første Livsfornödenheder, henvender han sig nu til Rigsdagen med Bøn om en liden aarlig Understøttelse, efter at Finansministeriet paa et Andragende fra ham om at tilstaa ham en saadan under 8de December 1881 har svaret, at det dertil favner Bemyndigelse.

Udvalget finder ikke tilstrækkelig Anledning til at gjøre nogen Indstilling.

12. Andragende fra 113 ved Statens lærde og Realskoler ansatte Rektorer, Overlærere, Adjunkter og Lærere om en Forbedring af deres Lønningsvilkaar. (Indbragt den 16de December 1881 af Folkethingsmanden for Odense Amts 1ste Valgkreds, Falbe-Hansen.)

Andragerne gjøre først opmærksomme paa, at Lønningsloven for Lærerne ved de lærde Skoler indtager en særegen Stilling, der gjør dens snarlige Behandling til et Livsørgsmaal for de paagældende Embedsmænd. Da nemlig den gjældende Lov af 28de Marts 1855 er over 26 Aar gammel og altsaa langt ældre end de andre Lønningslove, maa allerede derved Misforholdet mellem Lønningernes Størrelse og de nuværende Priser paa alle Livsfornödenheder blive langt føleligere for Lærerne end for andre Embedsmænd. Der henvises dernæst til, at, om end Lærernes daværende Kaar forbedredes ved Loven af 1855, bleve de dog ikke stillede lige med andre Embedsmænd med samme Jordannelse, Ansvar og Arbejde, fordi Lærervirksomheden ved de lærde Skoler ifølge en fra ældre Tider nedarvet Anskuelse væsentlig kun betragtedes som en midlertidig Virksomhed for unge Mænd, der senere traadte over i bedre lønmede, navnlig geistlige Stillinger. De Forhold, hvorpaa denne Anskuelse var grundet, vare imidlertid allerede forandrede i 1855, idet der ifølge den i 1850 indførte Skolereform krævedes et særligt Fagstudium af den vordende Lærer og i de fleste Tilfælde en særlig Kundskabsprøve, der var ligesaa vanskelig som andre Embeds- og Lærervirksomheden var derfor saa godt som for alle Lærere bleven deres Livsørgning.

De fremhæve dernæst, at ifølge den nuggældende Lønningslov begynder en Adjunkt i en Gjennemsnitsalder af 30 Aar med en Lønning af 1,224 Kr., og kan efter 5 treaarige Stigninger, hvorved Gjennemsnitslønnen i 15 Aar bliver 1,694 Kr., i en Alder af 45 Aar ikke naae højere end til 2,384 Kr. $\frac{2}{3}$ af Adjunkterne kunne ikke blive Overlærere, fordi disses Antal kun er $\frac{1}{3}$ af hines. Den, der bliver Overlærer, tilbringer 15 Aar som Adjunkt og 5 Aar som Overlærer, altsaa 20 Aar, med en Gjennemsnitslønnning af 1,866 Kr., derefter 10 Aar med en Gjennemsnitslønnning af 3,032 Kr. og kan i en Alder af 60 Aar ikke naae højere end til 3,632 Kr. Flertallet af Overlærerne opnaa, ikke at blive Rektorer, fordi der kun gives 12 saadanne Pladser. Den, der bliver Rektor, har foruden fri Bolig, hvorefter han dog maa betale Skatter ligesom besørge dens indre Vedligeholdelse, i 15 Aar gjennemsnitlig 4,032 Kr. og naaer i en Gjennemsnitsalder af 60 Aar den højeste Løn, 4,832 Kr. Sammenlignes disse Lønningsforhold med de jurit disse Embedsmænds, viser det sig, at Adjunkternes Slutnings- og Overlærernes Begyndelsesløn er 400 Kr. mindre end Begyndelseslønnen for den laveste Klasse af Retsbetjente, nemlig 5te Klasse, der desuden kun omfatter ganske faa Embeder, samt at Rektorenes Begyndelsesløn i Forening med fri Bolig kun svarer til Begyndelseslønnen for Retsbetjente og Magistratsembeder af 3die Klasse. Til de geistlige Embedsmænds Lønninger staa Lærernes aabenbart ogsaa i et betydeligt Misfor-